

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Inalți oaspeți la Sibiu

Implinirea, în 6 iunie a.c., a 20 de ani de la înscăunarea Prea Fericitului Patriarh Justinian a prilejuit, după cum știm, participarea la această sărbătorire a reprezentanților Bisericilor Ortodoxe surori, în frunte cu Sanctitatea Sa Patriarhul Benedictos al Ierusalimului sau al Locurilor Sfinte, precum și reprezentanți ai Bisericilor care sînt încadrate în Consiliul Ecumenic al Bisericilor, ceea ce a dovedit prețuirea deosebită de care se bucură Biserica noastră peste hotare, în frunte cu Întîistătorul ei.

Pentru a cunoaște mai bine Biserica și poporul nostru, participanții la această frumoasă praznuire s-au răspîndit prin țară, vizitînd centre mitropolitane și eparhiale.

Așa se face că Rusaliile din acest an au avut o strălucire deosebită la Centrul nostru arhiepiscopal din Sibiu. Aceasta, pentru că am fost vizitați de delegați a trei Biserici Ortodoxe surori de peste hotare. Astfel, în prima zi de Rusalii cit și a doua zi, Centrul arhiepiscopal, în frunte cu I. P. S. Mitropolit Nicolae, a avut bucuria de a găzdui reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Gruzine în frunte cu Întîistătorul ei, P. F. Patriarh-Catolicos Efreim II al Gruziei, ai Bisericii Ortodoxe Finlandeze în frunte cu Întîistătorul ei, I. P. S. Arhiepiscop Paavali al Finlandei, iar luni, a doua zi de Rusalii, reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Bulgare și anume: P. S. Episcop Ștefan al Glaviniței și P. S. Episcop Varlaam al Stobiei.

Cum potrivit remarcă, cu acest prilej, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, „niciodată n-au fost prezente (la Sibiu) atîtea fețe înalte ale altor Biserici Ortodoxe surori, această prezență constituind un fapt unic în istoria Catedralei noastre“.

Specificăm că, printre alte persoane oficiale, Înălții oaspeți au fost însoțiți și de P. S. Teofil al Clujului și P. S. Valerian al Oradiei.

De aceea, Duminică 9 iunie 1968, Pogorîrea Duhului Sfînt fiind, Sf. Liturghie arhierescă a fost săvîrșită de P. F. Patriarh-Catolicos Efreim II al Gruziei, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, I. P. S. Arhiepiscop Paavali al Finlandei și P. S. Episcopi Teofil al Clujului și Valerian al Oradiei, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi.

Îmbrăcată în verdeață de mesteacăn, potricit obiceiului în părțile Sibiului, Catedrala mitropolitană cit și credincioșii adunați în număr mare au înîmpinat Înălții oaspeți cu dragoste și bucurie.

În timpul Sf. Liturghii, la priceasnă, a predicat P. S. Valerian al Oradiei, despre Pogorîrea Duhului Sfînt și despre cele șapte daruri ale Sf. Duh, arătînd, printre altele, cum Dumnezeu, în marea Sa iubire de oameni, ne-a dat tot ceea ce ne este nouă necesar pentru dobîndirea mîntuirii, desăvîrșirii, fericirii veșnice și vremelnice. Dumnezeu este unul în ființă dar întreit în Persoane: Dumnezeu-Tatăl, cunoscut nouă mai mult ca Creator al lumii; Dumnezeu-Fiul, cunoscut mai mult ca Mîntuitor și Judecător, și Dumnezeu-Duhul Sfînt, cunoscut mai mult ca Plîntorul, ca Vistierul tuturor bunătăților.

„Duhul lui Dumnezeu este duhul comunicării, bazat pe iubire. Darul înțelegerii este temelia armoniei sociale“ — spune P. S. Sa.

După ce se ocupă de Pogorîrea Duhului Sfînt precum și de cele șapte daruri ale Duhului Sfînt, P. S. Valerian încheie prin cîteva concluzii din care reținem lucrarea Mîntuitorului Iisus Hristos în Biserică, precum și îndemnul către credincioși de a face fapte bune, care, alături de cre-

dința noastră dreaptă, ne vor sta ca mărturie înaintea Dreptului Judecător.

După Sf. Liturghie a vorbit I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, exprimînd, printre altele,

În fața Catedralei, Duminică, prima zi de Rusalii, după Sf. Liturghie. De la stînga la dreapta: P. S. Episcop Valerian al Oradiei, I. P. S. Arhiepiscop Paavali al Finlandei, P. F. Patriarh-Catolicos Efreim II al Gruziei, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului și P. S. Episcop Teofil al Clujului.

„deosebita bucurie“ de a primi „în sfînta noastră Catedrală și să slujim împreună reprezentanți ai Bisericii din Gruzia și Finlanda“. „Prezența Prea Fericirii Sale Patriarhului-Catolicos Efreim II al Gruziei și a I. P. S. Arhiepiscop Paavali al Finlandei se datorește mai întîi faptului că în săptămîna aceasta, la 6 iunie, Biserica noastră a sărbătorit împlinirea a 20 de ani de la înscăunarea Prea Fericitului nostru Patriarh Justinian“ — I. P. S. Nicolae mulțumind P. F. Patriarh Justinian pentru acest prilej, precum și „Înalților oaspeți pentru că au binevoit să ne cinstească cu prezența lor“.

I. P. S. Sa descrie apoi călătoria de la București la Sibiu, cu popasuri la mănăstirea Sinaia, biserica Sf. Nicolae-Schei (Brașov), biserica Neagră din Brașov, Poiana Brașovului, biserica lui Brîncoveanu din Făgăraș, unde se găsește „o cruce lucrată de mitropolitul Antim Ivireanul“, biserica din Viștea de Jos, oaspeții mărturisindu-și impresiile deosebite în urma celor văzute pe acest traseu. I. P. S. Sa face, în continuare, cîte o scurtă prezentare a legăturilor Bisericii noastre cu Biserica Ortodoxă Gruzină, momentul cel mai important al relațiilor dintre aceste două Biserici fiind legat de Antim Ivireanul, originar din Gruzia, precum și a legăturilor cu Biserica Ortodoxă din Finlanda.

„Vedeți dar, iubiți credincioși, spune în încheiere Arhipăstorul nostru, cit de frumoasă este această înfrățire, această comuniune dintre reprezentanții Bisericilor Ortodoxe. Ce minunat lucru este să putem primi astăzi pe reprezentanți ai Bisericilor Gruziei și Finlandei, iar mîine ai Bisericii Bulgare, ieri avînd pînă la Brașov și reprezentanți ai Bisericii anglicane. În felul acesta, preamărim cu toții pe Domnul nostru Iisus Hristos, care îmbrățișează pe toți cei ce cred în El... Rog pe bunul Dumnezeu ca darurile Sf. Duh, limbile Lui ca de foc să se reverse și în inimile noastre, ca să fie tot mai înflăcărate în dragoste

tot mai lucrătoare pentru propășirea Sf. noastre Biserici și a Patriei noastre scumpe, pentru pacea a toată lumea și înfrățirea tuturor popoarelor“.

A vorbit apoi P. F. Patriarh-Catolicos Eireim II al Gruziei, care de la început mărturisește că „eu sînt încredințat că binecuvîntarea lui Dumnezeu este cu prisosință asupra țării și pămîntului vostru. Despre aceste minunate frumuseți naturale și bogății ale țării voastre eu m-am încredințat deplin“. De altfel, după cum spunea Prea Fericirea Sa, țara noastră este cunoscută poporului gruzin încă cu veacuri în urmă, „prin fiul nostru legitim Antim Ivireanu, care ne-a luminat asupra țării voastre. Ea este cunoscută și prin dragostea și legăturile prietenești care există între poporul român și poporul gruzin. De aceea mă simt în mijlocul Dvs. ca și în mijlocul credincioșilor mei“.

Sentimente de prețuire mărturisește Prea Fericirea Sa și față de Biserica Ortodoxă Română, pe care o consideră drept „o mare Biserică“.

După ce subliniază primirea frumoasă de care s-a bucurat în țara noastră și după ce arată că vizita Prea Fericirii Sale constituie „un răspuns“ la vizita pe care Prea Fericitul nostru Patriarh Justinian a făcut-o cu ani în urmă în Gruzia, P. F. Patriarh-Catolicos Efreim II încheie: „Sînt adînc impresionat de slujba pe care am făcut-o astăzi împreună în această minunată catedrală. Este pentru mine deosebit de plăcut să văd un mitropolit atît de ospitalier ca Mitropolitul Nicolae.“

În semn de recunoștință pentru I. P. S. Voastră, de pe tronul Sfîntei Biserici a Gruziei Vă rog să primiți, I. P. S. Mitropolit Nicolae, această înaltă distincție a ordinului Sf. Gheorghe purtătorul de biruință, ca și el să Vă fie ocrotitor în misiunea pe care o desfășurați“.

I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a mulțumit călduros pentru distincția primită din partea Întîistătorului Bisericii Ortodoxe Gruzine.

Cuvînt plin de căldură a rostit și I. P. S. Paavali, Arhiepiscopul Finlandei, care după ce felicită pe credincioși de marea sărbătoare a Pogorîrii Duhului Sfînt, cînd Apostolii au început să vorbească în diferite limbi, arată că „și aici, în această sf. Catedrală, și noi am ascultat Sf. Liturghie în diferite limbi. Dvs. ați ascultat Sf. Liturghie în limba poporului român, pe care o iubiți, în limba gruzină, în limba finlandeză și în limba slavonă. Dar nu în aceasta constă minunea că Dvs. ați ascultat Sf. Liturghie în diferite limbi, minunea lui Dumnezeu este aceasta că noi, care am venit din diferite țări, ne-am unit în același Duh Sfînt, care i-a unit și pe Sfîntii Apostoli în ziua Pogorîrii Duhului Sfînt. Sînt și alte Biserici creștine, care, în același duh, în aceeași credință, îl preamăresc pe Domnul nostru Iisus Hristos și toți credincioșii așteaptă minunea cînd bunul Dumnezeu ne va uni pe toți în jurul unui Sf. Potîr. Comuniunea tuturor creștinilor este cea mai deplină dragoste care poate mărturisi, în toată plîntatea, pe Duhul Sfînt.“

În fața omenirii se ridică astăzi probleme mari și grele. De aceea, trebuie ca toți să ne unim în același duh și în aceeași credință“, îndeamnă I. P. S. Sa.

„Eu vin dintr-o țară îndepărtată, de la Nord, Finlanda, și din toată inima, în numele Bisericii Ortodoxe de acolo, vă aduc binecuvîntarea noastră și a bunului Dumnezeu.“

Sînt fericit că, întorcîndu-mă la mine acasă, voi putea istorisi credincioşilor noştri despre credinţa puternică, despre mărirea Bisericii Ortodoxe Române", spune în încheiere I. P. S. Arhiepiscop Paavali, mulţumind lui Dumnezeu pentru această bucurie, P. F. Patriarh Justinian cit şi I. P. S. Mitropolit Nicolae „pentru cuvîntul de salut, pentru dragostea pe care ne-a arătat-o şi cu acest prilej, precum şi în toate împrejurările în care am fost împreună“.

În după masa aceleiaşi zile, Înălţii oaspeţi au făcut o vizită Institutului Teologic Universitar din Sibiu. Cu acest prilej, P. C. rector S. Vlad a făcut un scurt istoric al Institutului, vorbind totodată şi despre Biserica Ortodoxă din Gruzia şi Biserica Ortodoxă din Finlanda, iar corul studenţilor a susţinut un frumos concert, constînd din bucăţi religioase şi patriotice.

La sfîrşit au vorbit I. P. S. Mitropolit Nicolae, subliniind că această vizită „va fi înscrisă cu litere de aur în filele istoriei acestui Institut“ şi „în sufletele şi în inimile profesorilor şi studenţilor“; P. F. Patriarh-Catolicos Efreim II al Gruziei „despre fineţea şi sufletul mare al poporului român“, despre Antim Ivireanul, despre chemarea studentului teolog (care este asemănat cu o luminare aprinsă) etc., cit şi I. P. S. Arhiepiscop Paavali al Finlandei despre traducerea unor cărţi teologice româneşti în limba finlandeză, despre legăturile dintre ţările noastre, care se întăresc tot mai mult, despre cîntarea bisericească etc.

Seara, la grupul oaspeţilor s-au mai adăugat P. S. Episcopi Ştefan şi Varlaam din R. P. Bulgaria.

De aceea, luni 10 iunie, a doua zi de Rusalii, în Catedrala mitropolitană Sf. Liturghie a fost săvîrşită de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, P. S. Episcop Ştefan al Glaviniţei, P. S. Episcop Varlaam al Stobiei şi P. S. Episcop Teofil al Clujului, înconjuraţi de un sobor de preoţi şi diaconi. În prezenţa unui mare număr de credincioşi, Sfînta Liturghie s-a desfăşurat solemn, răspunsurile fiind date, ca şi în prima zi de Rusalii, de corul mixt al Catedralei.

La priceasnă a predicat P. C. vicar arhiepiscopesc Tr. Belaşcu, care tîlmăceşte bucuria praznicului Cincizecimii, dublată de prezenţa unor rari şi înalţi oaspeţi. De altfel, această bucurie este a întregii Biserici Ortodoxe Române, pentru că „noi am întins o mină caldă de colaborare tuturor Bisericilor din lume“.

În continuare, P. C. Sa descrie praznicul Pogorîrii Duhului Sfînt aşa cum s-a petrecut el în urmă cu 19 veacuri în Ierusalim, subliniază faptul că Rusaliiile din acest an reprezintă şi un an de arhipăstorie al I. P. S. Mitropolit Nicolae, precum şi faptul că a doua zi de Rusalii este „ziua de hram a sf. noastre Catedrale“, încheind cu îndemnul: „Precum Sf. Apostoli s-au umplut de Duhul Sfînt pentru a propovădui pe Hristos cel înviat, aşa şi noi să ne curăţim prin puterea Duhului Sfînt, săvîrşind acte de credinţă, de evlavie, de dragoste între oameni“.

O amplă cuvîntare a rostit apoi, la sfîrşitul Sf. Liturghii, I. P. S. Mitropolit Nicolae, din care reţinem: „În ziua de azi sărbătorim hramul Catedralei mitropolitane din Sibiu: Sf. Treime. Acest hram nu este numai din 1906, cînd s-a zidit această Catedrală, ci el este hramul Mitropoliei Ardealului, de la începutul ei pînă astăzi. De aceea, oriunde a fost reşedinţa acestei mitropolii, catedrala mitropolitană a purtat hramul Sf. Treimi. Astfel, Catedrala mitropolitană de la Alba-Iulia, pe care a înălţat-o Mihai Viteazul ca simbol al unităţii naţionale a românilor de pretutindeni, avea ca hram Sf. Treime. Catedrala din Blaj are şi ea hramul Sf. Treimi. Iată deci, cum prin unitatea hramului s-a mărturisit şi după despărţirea în două Biserici româneşti, unitatea noastră în aceeaşi credinţă, în aceeaşi mitropolie care a stat sub ocrotirea Sf. Treimi“.

În continuare, I. P. S. Sa se ocupă de unitatea în multiplicitate, pe care o găsim atît în Sf. Treime, cit şi în toată creaţiunea, în toate legile rînduite în Univers şi care grădesc despre prezenţa Ziditorului „în totul şi în toate“. „Dacă aceasta este lucrarea lui Dumnezeu în general în lume, atunci lucrarea Lui este mai vie şi mai plină de putere spirituală în Biserică. Prin natură ne înălţăm la Creatorul, prin Biserică ne unim cu Iisus Hristos, în Duhul Sfînt revărsat în Biserică Lui. Cel ce-l iubeşte pe Hristos, zice Sf. Apostol Pavel, devine un duh cu El. Hristos care este prezent pe Sf. Altar, prin Duhul Sfînt, se revărsă în noi, ne înnoieşte şi ne face să mergem pe calea dragostei... Pentru că Dumnezeu de aceea a făcut pe om ca să privească în sus,

spre nemărginire, ca să fie mereu nemulţumit de ceea ce este, de stadiul moral la care a ajuns şi să tindă cit mai sus, depăşindu-se mereu“.

„Lucrarea Sf. Treimi se vede şi în istoria poporului român. Noi românii eram împărţiţi în trei provincii şi toluşi eram una. Unitatea în legea strămoşască, în limbă şi în năzuinţi a fost temelie de pe care Mihai Viteazul a putut străfulgera peste veacuri chipul unităţii noastre naţionale, temelie pe care s-a făcut unitatea din 1918 şi s-a desăvîrşit astăzi.“

În faţa mormîntului mitropolitului Nicolae Colan din Răşinari, luni, a doua zi de Rusalii, după masă. De la stînga la dreapta: P. S. Episcop Ştefan al Glaviniţei şi Varlaam al Stobiei, C. pr. N. Neaga, I. P. S. Arhiepiscop Paavali al Finlandei, P. F. Patriarh-Catolicos Efreim II al Gruziei şi I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

La praznicul acesta am avut bucuria să primim oaspeţi scumpi; ieri am slujit împreună cu P. F. Patriarh-Catolicos Efreim II al Gruziei şi I. P. S. Arhiepiscop Paavali al Finlandei, iar azi slujim împreună cu P. S. Episcopi Ştefan şi Varlaam ai Bisericii Ortodoxe Bulgare, care ne aduc salutul Sanctităţii Sale Patriarhului Chiril, care este prezent la Bucureşti la sărbătorirea P. F. Patriarh Justinian şi este sufleteşte alături de noi“. I. P. S. Mitropolit Nicolae mulţumeşte Înălţilor oaspeţi pentru împreună slujire, în încheiere rugînd pe Dumnezeu „să reverse peste noi darurile Sale, să ne ajute să ne împlinim datoria faţă de Patrie şi de Biserică, faţă de omenirea întreagă, ca astfel Tatăl, Fiul şi Duhul Sfînt să se preamărească în vecii vecilor“.

Despre cinstirea Sf. Treimi a cuvîntat şi P. S. Episcop Teofil al Clujului, spunînd, printre altele, că „mai presus de toate cinstim Sf. Treime, cînd lăsăm pe Dumnezeu să se sălăşluiească în sufletele noastre... Mintuitorul ne făgăduieşte, la Ioan 14, că dacă iubim pe Dumnezeu şi păzim cuvîntul Lui, atunci Sf. Treime se sălăşluieşte în noi“.

„Dar Dumnezeu nu ne face silă, ci ne solicită: „Iată stau la uşă şi bat...“, adică Dumnezeu stă la uşa inimilor noastre şi cere intrare. Cu Dumnezeu ar putea forţa intrarea, dar El respectă libertatea omului, care este coroana fapturilor Sale“.

P. S. Sa arată, în continuare, că prin săvîrşirea de păcate, mai ales „păcate de moarte, atunci întorcem spatele lui Dumnezeu-Tatăl, supărăm pe Sf. Duh şi Sf. Treime nu mai poate sălăşlui în noi“. De aceea, chemarea Rusaliilor este „să urgisim păcatul, să evităm lucrurile care spurcă pe om: hulele, furtişagurile, desfrînrările ş.a.“ Deci, aşa cum ne îngrijim de ţinuta noastră fizică atunci cînd ieşim pe stradă — spune în încheiere P. S. Episcop Teofil — la fel, şi mai mult decît atît, să ne îngrijim şi de ţinuta noastră sufletească, ferindu-ne de orice ne întinează ţinţa.

A vorbit apoi P. S. Episcop Ştefan al Glaviniţei (Biserica Ortodoxă Bulgară), care mărturiseşte, printre altele, că „am venit în tara Dvs. ca oaspeţi ai Bisericii Ortodoxe Române cu deosebită plăcere şi bucurie, pentru că între cele două Biserici ale noastre au existat în trecut şi există mai ales astăzi legături frăţeşti. Aşa precum Biserica Ortodoxă Română s-a îngrijit totdeauna de poporul ei, tot aşa şi Biserica Ortodoxă Bulgară s-a îngrijit de poporul bulgar şi a fost păstrătoare conştiinţei naţionale a acestui popor“.

„În 1946, cu ocazia unor mari serbări naţionale în incinta Mănăstirii Rîla, cea mai fru-

moasă şi vestită mănăstire de la noi, marele fiu al poporului bulgar, Dimitrov, a declarat că dacă n-ar fi fost Biserica Bulgară, dacă n-ar fi fost mănăstirile, n-ar fi existat un anumit progres social, n-ar fi existat patria în care sintem uniţi cu toţii.“

Tresăltăm de bucurie că la binecuvîntarea P. F. Patriarh Justinian şi la invitaţia I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului sintem aici în mijlocul Dvs. şi am putut ridica rugăciuni împreună în această frumoasă catedrală“.

După ce se ocupă de semnificaţia prăznuirii Sf. Treimi, arătînd că dragostea stă la baza guvernării lumii, dar că există încă şi multă răutate, P. S. Episcop Ştefan încheie cu cuvintele: „Toţi avem datoria să ne rugăm să se pogoare şi peste noi Sf. Duh, să ne conducă la ideea că toţi trebuie să trăim frăţeşte, în pace şi niciodată să nu mai fie război“.

A vorbit de asemenea şi P. S. Episcop Varlaam al Stobiei (Biserica Ortodoxă Bulgară), care se ocupă, cu deosebire, de sensul întrupării Mintuitorului Iisus Hristos, văzînd în imnul ingeresc din noaptea sfîntă a Naşterii: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu...“ „întreaga datorie a omului de a iubi pe Dumnezeu şi pe aproapele său ca pe sine însuşi. În acest imn este pus, de asemenea, idealul omului de a creşte mereu duhovniceşte, de a se desăvîrşi, de a înmulţi această dragoste care pe toate le biruieşte...“

Ocupîndu-se, în continuare, de dragostea creştină, descrisă atît de frumos de Sfîntul Apostol Pavel, P. S. Sa arată că această dragoste „ne obligă să fim urmaşi adevăraţi ai lui Iisus Hristos, ne leagă pe toţi unii de alţii“, ajutîndu-ne „să înlăturăm orice bariere, orice discriminări dintre oameni, să purtăm sarcinile unii altora, să înlăturăm dintre noi toate neînţelegerile. Numai în acele inimi în care dragostea pentru toţi şi-a făcut lăcaş şi în care pacea a sălăşluit, numai în acelea poposeşte Hristos“.

Accentuînd faptul că pacea este o poruncă majoră a zilelor noastre, P. S. Episcop Varlaam încheie cu îndemnul de a lăsa „în sufletele noastre să pătrundă razele binefăcătoare ale păcii adevărate, care trebuie să fie totdeauna în inimile noastre şi să împlinescă chemarea lui Hristos: „Fertiţi sint făcătorii de pace...“

Către vecernie în aceeaşi zi, Înălţii oaspeţi, însoţiţi de I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, au descins la Răşinari, vizitînd cu deosebire biserica mare din această fruntaşă comună, precum şi mormintele mitropoliţilor A. Şaguna şi N. Colan, fiind împinşi de o mulţime de credincioşi îmbrăcaţi în frumoasele noastre costume româneşti.

Marţi, 11 iunie, petrecuţi de Consiliul Arhiepiscopesc şi profesori ai Institutului Teologic, Înălţii oaspeţi, însoţiţi de Arhipăstorul nostru, au plecat spre Valea Oltului, urmînd să viziteze alte centre episcopice şi monumente bisericeşti din Patria noastră.

Atît pentru oaspeţii care au plecat cu frumoase impresii de pe plaiurile sibiene, cit şi pentru credincioşii care le-au ascultat cuvîntul, această Înaltă vizită a constituit nu numai o mare bucurie duhovnicească, ci şi un potrivit prilej de încălzire în dragostea lui Iisus Hristos-Domnul nostru, de înfrăţire între popoare, de pace în lume.

CHEMAREA

Consiliul Ecumenic al Bisericilor de la Geneva, cu privire la Adunarea generală de la Uppsala

Adresăm această chemare Bisericii Ortodoxe Române, în calitatea ei de membră a Consiliului Ecumenic al Bisericilor, care își ține cea de a patra Adunare Generală la Uppsala, în Suedia, între 4 și 19 iulie din acest an. Cu acest prilej, Biserica Ortodoxă va fi prezentă alături de alte Biserici cu tradiții creștine foarte diferite, din țări și neamuri diferite.

La această Adunare creștină, Bisericile își vor putea împărtăși din experiența lor, căutând împreună să urmeze voii lui Dumnezeu în aceste vremuri. Sîntem convinși că numai în unire Bisericile vor putea răspunde sarcinilor ce le revin în aceste timpuri. Și numai în unire unele cu altele, Bisericile creștine vor putea să reinnoiască strădaniile lor spre unitate și spre mărturisirea lor față de Iisus Hristos, atît în viața personală a credincioșilor, precum și în viața lor cetățenească sub toate aspectele ei. În acest scop, Adunarea de la Uppsala va trebui să chibzuiască asupra felului cum vor putea Bisericile creștine să concluzeze în anii viitori.

Așadar, facem îndemnul să înălțăm rugăciuni către Dumnezeu, ca să reverse asupra celor care vor lua parte la această Adunare, cumîntenie, dragoste și rivnă, și să ajute ca această Adunare să-și ducă la bun sfîrșit lucrările sale.

Binecuvîntarea bisericii din Răzoare

În Duminica tuturor sfinților, 16 iunie 1968, I. P. S. Mitropolit Nicolae a săvîrșit binecuvîntarea bisericii din parohia Răzoare, jud. Mureș.

Dimineața, la orele 9,30, Înaltul Ierarh — însoțit de P. C. părinte vicar arhiepiscopesc Tr. Belășcu și de P. C. pâr. prof. Dr. Corneiu Sirbu și Gh. Șoima — sosește în fața bisericii. Este primit de mulțime de credincioși în frunte cu un sobor de preoți.

Cuvîntul de „Bun venit!“ îl rostește cu căldură P. C. prot. Iulian Macavei-Luduș, care exprimă marea bucurie a preoților și credincioșilor din Valea Mureșului de a vedea în mijlocul lor pe Înaltul Ierarh, arătînd totodată că parohia fruntașă Răzoare întîmpină împlinirea în acest an a 20 de ani de la Reîntregirea bisericească cu acest Sion înnoit și înfrumusețat.

Răspunzînd, I. P. S. Sa mărturisește multa bucurie cu care vine ca să binecuvînteze această biserică, care dovedește credința luminată și lucrătoare a preotului și a credincioșilor din Răzoare. „Dar credința voastră — continuă Înaltul Ierarh — nu se arată numai în viața voastră duhovnicească, ci și în munca pe care o desfășurați pe ogoare, pentru ca Patria noastră să fie tot mai înfloritoare, mai bogată și mai fericită“. De încheiere, roagă pe bunul Dumnezeu să-și reverse darurile Sale asupra lor ca „viața noastră să fie tot mai frumoasă, tot mai plină de propășire, de lumină, de belșug, de bucurie și de pace“.

După aceea, începe slujba de binecuvîntare a bisericii, precedată mai de dimineață de săvîrșirea utreniei și a sfințirii apei. În continuare, se slujește Sf. Liturghie arhierescă în sobor, în cadrul căreia P. C. pâr. vicar arhiepiscopesc Tr. Belășcu rostește predica zilei. Mîncînd de la cuvintele: „Lăudat este Domnul întru sfinții Săi“, P. C. Sa evocă mai întîi momentul primelor Rusalii, arătînd apoi că rod al puterii Sf. Duh sînt și mulțimea de sfinți, cărora Biserica le dedică — imediat după Rusalii — o zi de pomenire pentru toți: Duminica tuturor sfinților.

După ce aduce temeuri biblice și raționale pentru cultul sfinților, încheie cu cuvinte de laudă la adresa răzorenilor.

La sfîrșitul Sf. Liturghii, Înaltul Ierarh hirotesește într-un protopresbiter pe P. C. prot. Iulian Macavei. Apoi P. C. pâr. vicar arhiepiscopesc Tr. Belășcu dă citire binecuvîntării arhieresti, adresate — cu acest prilej — preotului (căruia i se acordă distincția de a purta brîu roșu), consiliului parohial și credincioșilor din Răzoare, în care se cinstește vrednicia și strădaniile acestora în înnoirea și împodobirea bisericii lor.

Luînd cuvîntul, P. C. preot Gavriil Filip, parohul locului, adresează un însuflețit „Bun venit!“ Înaltului Ierarh și apoi face o sumară

(Continuare în pag. 4)

Constantin Brâncuși

„Cu Brâncuși e Domnul“

Între cele 200 întrebări care se pun, după o listă, candidaților la intrarea în corpul diplomatic din S.U.A., e și una despre sculptorul român: C. Brâncuși. Acest fapt nu poate decît să ne bucure, dar, în același timp, ne și obligă la o cit mai deplină cunoaștere a celor mai buni fii ai poporului nostru. Viața lui C. Brâncuși e un exemplu strălucit al forței irezistibile a vocației, ce se împlinește prin muncă neobosită la umbra „copacului perseverenței“, iar, prin opera sa, un neîntrecut ambasador al spiritualității românești în lumea întreagă.

Este născut la 1875, la Hobița Gorjului, ca fiu al lui Nicolae Radu Brâncuși și al Mariei născută Diaconu. După mamă deci el era de neam preoțesc. Un bunic al lui a fost ctitor și ostenitor la durarea bisericii de lemn din Hobița, ceea ce îl făcea pe sculptor să spună adesea: „moșii mei au durat biserici“.

Cu o astfel de asecendență, nu-i de mirare că mama sa a dorit să-l vadă preot. Costache încă de la vîrsta de 5 ani a început să păzească mieii și gîștele, iar de la 7 ani a început să facă pe ciobanul la munte. La 11 ani, prins de un dor de ducă, pleacă la Tg. Jiu, unde „pe încercate“, intră la o boiangerie. Mama îl aduce înapoi, dar el fuge și se face „argățel“ la un han din Slatina, de unde pleacă la Craiova și se angajă la restaurantul „Frații Spirtaru“. După 2 ani trece la bodega lui I. Zamfirescu. Aici își desvîlulă prima dată talentul, făcînd o vioară, care a uimit pe clienți în așa măsură încît preotul Haiduc declară: „Cu Brâncuși e Domnul“. Fiind orfan de tată și impunîndu-se prin talentul său, prin înțelegerea unor oameni, Brâncuși intră ca burșier la Școala de arte și meserii din Craiova. Făcu apoi o primă călătorie în străinătate la Viena. În timpul acestei călătorii, el s-a întretînut din ceea ce cîștiga, lucrînd într-un atelier de mobilă. După ce își vîndu partea de moștenire, urmă Școala de arte frumoase din București, după care plecă la Paris, pe jos, cu traista după cap, străbătînd: Ungaria, Germania, Elveția... Pe unde trecea vizita muzee, lucra în atelier și astfel învăță tot ceea ce era nou. Nimic nu l-a putut opri din drumul său: nici comenzile ispititoare din țară și nici greutățile financiare cu care a fost confruntat în străinătate. La Paris urmă Școala de arte frumoase și suferi la început influența lui Rodin, de care se despărți totuși spunînd: „La umbra copacilor mari nu crește nimica“.

La Paris s-a impus prin munca și dirzenia sa. Acest „țaran principe“, cum a fost numit de unii, de patriarh biblic, a dus o viață cumpătată, în toate, iar în ale mîncării un regim lacto-vegetarian. El susținea că asceza e indispensabilă în viață. Nu-i de mirare că a ajuns la vîrsta perfectă socotită de cei vechi: $9 \times 9 = 81$ ani. P. Neagoe într-un roman îl numește „Sfîntul din Montparnasse“. Deși a trăit 53 ani la Paris, într-un centru cosmopolit, într-un loc unde se încrucișau tot felul de ideologii și credințe, totuși el nu s-a instrăinat de tradițiile neamului său, ci în opera sa s-a inspirat din folclorul și stilistica populară română, transfigurînd-o. În casa unde locuia în Paris a păstrat atmosfera din lumea copilăriei lui, din patria sa, cu mobilier cioplit numai de mîna lui. S-a stîns din viață în 16 martie 1957, fiind înmormîntat în cimitirul Montparnasse. Viața lui C. Brâncuși deci este instructivă pentru noi toți.

Ceea ce un poet a spus despre Horia, se potrivește și lui C. Brâncuși, firește pe altă coordonată, cu toate că și Horia a fost cioplitor în lemn și încă la biserici:

„Te-ai ridicat,
De jos,
Drept,
Pietros,
Viforos,
Țaran de cremene
Cum n-a fost altul să-ți semene!“

Opera lui C. Brâncuși e vastă, numărînd la 720 piese, din care multe se repetă, cum e Pasărea măiastră, pe care o cunoaștem în 29 versiuni. Opera sculptorului român a provocat multe discuții, iar interpretările ei sînt felurite. Ceea ce e în afară de orice discuție sînt două fapte unanim recunoscute:

a) el a revoluționat sculptura, punînd bazele sculpturii moderne; b) și opera lui e un amestec de arhaism cu modernism, avînd rădăcini adînci în folclorul și stilistica populară românească. La sfîrșitul școlii din Craiova, a lucrat un bust al împăratului Vitellius, modelat cu multă pătrundere psihologică. La București a lucrat „Ecorșeul“ — „jupuind“ statuia lui Antinou din Belvedere, dovedind o excepțională cunoaștere a anatomiei. La Paris a lucrat sub influența lui Rodin „Supliciul“, reprezentînd bustul unui copil chinuit și „Orgoliul“, un cap de fetiță. Din lucrările lui mai menționăm aici: bustul lui G. Davila, Somnul, Inceputul lumii — un ou, Adam, Eva, Fiul risipitor etc. Vom insista puțin asupra a patru piese ale lui Brâncuși, care mai ales i-au dus faima peste țări și mări.

„Rugăciunea“ e prima lucrare care l-a făcut celebru. Ea e un monument funerar, comandat de o văduvă bogată pentru soțul ei care a fost așezat în cimitirul din Buzău. Brâncuși înfățișează figura statuară, sub chipul unui nud de femeie, care se roagă în genunchi pe mormînt. Ea e aidoma cu imaginea unei țărănci române, așa cum își amintea sculptorul că a văzut pe mama lui în Joia Mare, ingenunchind și făcînd semnul crucii pe mormînt în cimitirul din Hobița.

„Cumîntenia pămîntului“ e un idol-femeie — cu o expresie enigmatică, stă neclintită, dar îngrijată de capriciile naturii, așteptînd anotîmpul să rodească.

„Pasărea măiastră“ e altă lucrare majoră a lui Brâncuși, inspirată din bogăția spirituală a strămoșilor lui. Sculptorul a căutat un simbol al civilizației moderne și l-a aflat în imaginea unei păsări — simbolul zborului, care liberează omul de limitele materiei, imagine luată dintr-un basm românesc.

„Coloana recunoștinței fără sfîrșit“ din Tg. Jiu, considerată „testamentul spiritual“ al lui Brâncuși, simbolizează aspirația omului după înșinînt. E un ansamblu ridicat pentru comemorarea eroilor căzuți în primul război mondial. Evident că acest complex, numai în corelație cu catedrala ort. primește un caracter votiv și e un monument pentru cultul eroilor. În întreaga lucrare e o criptogramă, cu alegorii și simboluri. Astfel din moarte, sculptorul a făcut o nuntă — cum făcuse și poporul în baladă, — iar din arcul de triumf — poarta victoriei, o poartă a sîrutului. Poarta sîrutului are 8 stîlpi alipiți de o parte și alta și susține o arhitravă de forma unei lăzi țărănești. Stîlpii sînt alit de simplificați, încît abia profilurile ochilor mai sugerează un element uman. Cina celor 12 apostoli, a fost transformată în o masă a tăcerii, a celor aleși pentru ospățul nunții. Nu sînt 13 scaune, ci 12, lipsește probabil Iuda — tradarea. Coloana înaltă de 30 m. e luată tot din arta populară. La bisericuța de lemn din Hobița, stîlpii sînt ciopliți asemănător ca la coloană. „Coloana fără sfîrșit ritmată vertical de acei octaedri trunchiați, cu muchile ușor rotunjite, capătă, privită de la diferite distanțe, și în diferite lumini, o fabuloasă varietate de forme. Nu e vorba numai de splendida ei profilare în spațiu, ci de o forță expresivă aproape cu caracter magic. De felul cum se înalță sau se micșorează — datorită mișcării privitorului — elementele sau modulele ei, coloana capătă variate înfățișări. Dacă te apropii de ea, alipindu-te, și privești în sus, muchile ei par șiruri de cristale, alteori creste proeminente de munți, alteori pare o imensă „scară celestă“. Mai surprinzător încă — din alte distanțe și unghiuri de vedere — coloana pare o procesiune verticală de cariatide de oameni care se înalță spre cer, unul în cîrca altuia, iar alteori o supra-punere de urcișoare țărănești, de păsări stilizate“ (P. Comarnescu).

S-a spus pe bună dreptate că C. Brâncuși are marele merit că „a introdus particularitatea sufletului românesc în contemporaneitatea mondială“ și a ajuns la o glorie universală, dovadă că într-adevăr Domnul a fost cu el.

Lucrări ale lui C. Brâncuși se găsesc în mari muzee ale lumii, numele lui fiind cînsit de toți cei ce-l cunosc și, cu el, neamul din care face parte.

A. Radu

Binecuvîntarea bisericii din Răzoare

(Urmare din pag. 3)

dare de seamă, în care prezintă istoricul bisericii din Răzoare și lucrările de înnoire și de împodobire a acesteia, care au început în 1964 și s-au terminat în 1967, costînd suma de lei 138.025. După ce scoate în relief jertfelnicia credincioșilor pentru această realizare, aduce mulțumiri lui Dumnezeu și declară I. P. S. Sale: „Lucrările de față le dedicăm împlinirii în acest an a două decenii de la istoricul act al Reîntregirii Bisericii strămoșești din Ardeal. Cu mulțumire vă putem încredința că toți credincioșii — fără excepție — din această parohie sînt — de la unificarea Bisericilor ardelenne — buni fii ai Sîntei noastre Biserici Ortodoxe“.

Mulțumește tuturor celor ce i-au stat în ajutor și în mod cu totul deosebit credincioșilor săi, în frunte cu consiliul parohial, care „cu dragoste eroică au dus lupta pînă la capăt“.

Vorbește apoi I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, care rostește un cuvînt de învățătură și de îndemn. Pornind de la sublinierea roadelor bogate ale Sf. Duh, arată cum aceste roade s-au revărsat din plin și asupra Bisericii noastre strămoșești, care a fost împodobită de cununa unor sfinți români, între care se însiruie și sfinții Transilvaniei. În continuare, scoate în evidență vechimea creștinismului nostru, care a primit numirea de „lege românească“, precum și rolul binecuvîntat pe care l-a desfășurat Biserica strămoșească în istoria poporului românesc: „În trecut „legea românească“, Biserica noastră strămoșească ne-a fost scut de apărare, factor de unitate, izvor de cultură și progres“. Cîț privește prezentul, I. P. S. Sa remarcă cu satisfacție: „Aveam bucuria să mărturisim că marile idealuri, pentru care a luptat poporul nostru și Biserica sa, s-au împlinit. Azi țara noastră este liberă, independentă și-și făurește o viață de progres și fericire. Ne bucurăm și sîntem mîndri că numele țării noastre strălucește cu fală pe tot întinsul pămîntului“.

Drept aceea, „se cuvine să ne întărim unitatea noastră în credință, în legea strămoșească. Dacă astăzi porunca cea mai mare a poporului nostru este unitatea, să mergem în pas cu poporul nostru! Numai așa ne putem înălța tot mai sus pe culmile progresului și civilizației“.

Arătînd apoi cu exemple concrete recente legăturile pe care le are Biserica noastră cu celelalte Biserici din țară și de peste hotare, încheie punînd în plină lumină vrednicia preotului și a credincioșilor din Răzoare și îndemnîndu-i să viețuiască mai departe în aceeași armonioasă colaborare, precum și să cerceteze regulat frumoasa lor biserică, împodobind-o și cu prezența lor.

La agapa frățească, au vorbit mai întîi C. preoți Napeu Gh.-Miheșul de Cîmpie, Voinea C-tin-Sălcud și Pinteaua Ilie-Zaul de Cîmpie, care au scos în relief fie înălțarea sufletească produsă de praznicul sfințirii acestei biserici, fie vrednicia preotului și a credincioșilor din Răzoare.

Evocînd momente din toamna anului 1948, cînd a participat activ la acțiunea de reîntregire a Bisericii strămoșești, C. pr. Șarlea Ioan-Sârmaș declară totodată că nu se poate descrie dragostea și loialitatea credincioșilor de pe aceste meleaguri față de I. P. S. nostru Mitropolit al Ardealului, precum și că „nu există credincios în aceste părți care să nu lucreze din tot sufletul pentru progresul țării noastre“.

Adresîndu-se I. P. S. Sale, C. pr. Alexandru Bogdan-Pogăceaia mărturisește că credincioșii din acele părți au dorit foarte mult să cunoască pe Înaltul Ierarh și acum sînt nespuse de mulțumiri că au prilejul să-l vadă între ei.

P. C. prot. Iulian Macavei spune între altele: „Sînt fericit că am putut prezenta o situație ortodoxă în această Vale a Mureșului, care a revenit la Biserica Ortodoxă. Cîmpia Mureșului a fost, este și va fi ortodoxă!“

Exprimîndu-și bucuria de a participa la această sărbătoare, P. C. vicar Tr. Belașcu relevă meritele parohului locului, pentru ca apoi să facă Înaltului Ierarh făgăduința: „Mergem cu acest act (al Reîntregirii) pînă la desăvîrșirea lui, pînă la integrarea lui deplină în albia Bisericii strămoșești“.

Luînd din nou cuvîntul, C. pr. Gavriil Filip, parohul locului, mărturisește că este atît de emoționat, încît nu poate exprima așa cum ar vrea ceea ce trăiește acum. Căci venirea I. P. S. Sale

Incheierea anului școlar universitar 1967—1968 la Institutul Teologic din Sibiu

Cu ajutorul bunului Dumnezeu și sub părinteasca călăuzire a Înaltilor Ierarhi ai eparhiilor din Mitropolia Ardealului și Banatului, Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu și-a încheiat încă un an de activitate în slujba Bisericii și a Patriei — al 157-lea de neîntreruptă existență a sa.

Printr-o armonioasă colaborare, Înaltii Ierarhi au asigurat — și în cursul acestui an școlar — Institutului toate condițiile necesare pentru a-și putea desfășura activitatea după directivele Sf. Sinod, în frunte cu Prea Fericitul nostru Patriarh Justinian, precum și în conformitate cu legiuirile bisericești și cetățenești în vigoare.

Pe lîngă activitatea didactică, propriu-zisă, profesorii Institutului au desfășurat în cursul anului o amplă activitate de studii și documentare pentru trebuințele Bisericii noastre în vederea contribuției sale în cadrul lucrărilor pregătitoare privind viitorul Prosinod Panortodox, precum și în cadrul ecumenismului și al apărării păcii.

De asemenea, ei au colaborat cu colegii lor de la Institutul Teologic din București la desfășurarea programului zilnic de activitate în cadrul Cursurilor de Indrumare preotească de la Curtea de Argeș.

Cîț privește studenții, aceștia și-au desfășurat munca nu numai în cadrul Institutului, ci și în cadrul mai larg al desfășurării unor acțiuni culturale-sociale și patriotice.

Activitatea din cadrul cursurilor și seminariilor s-a încheiat în ziua de 31 mai 1968, zi în care s-a desfășurat și îndătinatul program în legătură cu trecerea la situația de absolvenți a studenților anului IV.

Festivitatea de încheiere a anului școlar 1967-1968 s-a desfășurat la Praznicul de pomenire a nașterii Sf. Ioan Botezătorul (24 iunie 1968).

În cadrul Sf. Liturghii săvîrșite în Catedrala mitropolitană, predica zilei a fost rostită de P. C. pr. prof. Dr. Milan Șesan, care — mîncînd de la textul de la Luca 3, 4, a scos în evidență faptul că misiunea profetică a Sf. Ioan Botezătorul a fost de a pregăti sufletește omenirea pentru primirea Mîntuitorului. De asemenea, adresează studenților îndemnul de a fi vestitori care găsesc calea Domnului.

La sfîrșitul Sf. Liturghii se face o rugăciune de mulțumită.

La orele 12,30 a început — în aula Institutului — desfășurarea programului festiv în prezența I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului, a P. C. vicar arhiepiscopesc Tr. Belașcu, a P. C. părinți consilieri arhiepiscopesci, a profesorilor Institutului și a credincioșilor.

După executarea melodiei „Mare este Taina Creștinătății“ de către corul studenților sub conducerea P. C. Conf. univ. Gh. Șoima, a luat cuvîntul P. C. rector Dr. Sofron Vlad. Stăruind în a arăta studenților că sînt chemați să folosească din plin bunele condiții materiale și spirituale oferite de Institut printr-o muncă asiduă și încadrare în disciplina morală, subliniază că chemarea preotească poate fi purtată cu vrednicie numai de aceia care și-au desăvîrșit ființa în chip armonios, atît pe latură trupească cît mai ales pe latură sufletească. Totodată, îi sfătuiește să dovedească prin conduita și munca lor iubire de Biserică și Patrie.

De încheiere, mulțumește tuturor celor ce au contribuit la bunul mers al activității Institutului.

În această parohie a produs credincioșilor o nespuse bucurie. Apoi mulțumește tuturor și mai ales I. P. S. Sale, căruia îi dăruiește — ca amintire — un frumos covor țărănesc.

Incheind seria cuvîntărilor, I. P. S. Mitropolit Nicolae subliniază între altele: „Nu scotesc dreaptă vorba „credincioși și preoți reveniți“. Nu am sub arhiepăstoria mea decît un singur fel de preoți și credincioși: preoți și credincioși ai Bisericii strămoșești... Ca români sîntem toți una, sîntem frați în credința strămoșească“.

După ce își exprimă bucuria în fața vieții noi din Patria noastră, aduce vii mulțumiri tuturor aceluia care au contribuit la frumusețea acestui praznic, care „este pentru noi un îndemn de a lucra în același spirit: al frăției ortodoxe și al frăției românești într-un stat liber și suveran“.

Praznicul de la Răzoare a scos — între altele — în lumină ecoul împlinirii a 20 de ani de la Reîntregirea bisericească.

Participant

Corul execută apoi compoziția „Pescarul“ de Chiriac, după care urmează cuvîntul absolventului Simion Crețea, care înfățișează frumoasele năzuințe — bisericești și patriotice — de care este însuflețită promoția sa.

De încheiere, corul a executat cea mai proaspătă compoziție patriotică a pr. prof. Gh. Șoima: „Frumoasă ești, Patria mea!“

A luat apoi cuvîntul I. P. S. Sa Nicolae, Mitropolitul Ardealului, stăruind mai întîi asupra chemării omenii în lume în general și asupra chemării studenților teologi în special: „Tinerețea însemnează — a spus între altele Înaltul Ierarh — năzuință spre ideal, capacitate de a te dăruia, de a-ți clădi întreaga ființă în vederea unui ideal de a te entuziasma pentru tot ceea ce este adevărat, bun și frumos. Un tînăr care nu vibrează pentru un ideal, acela nu mai este tînăr“.

Numai cine răspunde vocației sale, numai acela și-a găsit locul potrivit și — în consecință — lucrează cu bucurie și va aduce roade bune pentru societate. Așa este și cu chemarea de preot: de aceea, tînărul care nu și-a găsit drumul potrivit în acest Institut, acela să-l caute în altă parte, unde va da roade!

După ce scoate în plin relief munca deosebit de harnică și de prețioasă a Corpului profesoral, Înaltul Ierarh se îndreaptă în chip special către absolvenți, încredințîndu-i cu exemple grătore despre faptul că-i așteaptă cu nerăbdare credincioșii „cu o plămădă sufletească sănătoasă de dragostei și omeniei, de muncă cinstită, de atașament de Biserică, de iubire de Patrie“. Ca preoți ei vor dovedi în activitatea lor dragostea de Biserică și de Patrie.

C. S.

ERATĂ

Rîndurile 34—37, de sus în jos, ale Telegrafului Român, nr. 21—22 din 1 iunie 1968, pag. 4, col. 2, se vor citi: „După aceea, P. F. Patriarh Justinian — împreună cu I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, P. S. Episcopii Antim al Buzăului, Teofil al Clujului, Antim Tirgovișteanul, vicar patriarhal — a participat...“

† Preotul Emilian Felea

În dimineața zilei de 20 martie 1968, după o scurtă, dar grea boală, a încetat din viață pr. pensionar Emilian Felea, fost paroh în Izvoarele-Aiud, cu ultimul domiciliu în Săliștea, jud. Alba.

Născut în 25 noiembrie 1901, în satul Ciuruleasa-Abrud, ca fiu al preotului Gheorghe Felea, urmează școala primară în satul natal, liceul la Abrud și Blaj, iar Academia de Teologie la Sibiu, pe care o termină în anul 1922. În septembrie 1923 se căsătorește cu Veturia Groza, fiica preotului Ioachim Groza din Ponor-Aiud, pentru ca îndată să fie hirotonit pe seama parohiei Izvoarele, în care păstorește pînă la pensionare (1963), vreme de 40 de ani. În anii dinaintea pensionării a administrat și parohiile Vălișoara și Remetea, protopopiatul Aiud.

De la pensionare, stabilindu-se în parohia Săliștea (Cioara) lîngă fiica sa Constanța, servește alături de parohul locului pr. D. Oana, precum și la biserica schitului „Ateia“, manifestînd o deosebită rivnă pentru slava Sîntei Biserici.

În protopopiatul Aiud s-a bucurat de stima fraților întru preoție, pentru adîncă sa trăire în viața creștină, iar credincioșii de pe valea Aitdului au apreciat deosebit pe „papa de la Bedeleu“, ale cărui îndrumări duhovnicești nu odată le-au fost far luminos în calea vieții.

Prohodirea s-a săvîrșit în biserica din Săliștea (Cioara), în ziua de 23 martie 1968, de un sobor de preoți, în frunte cu P. C. prot. Nicolae Cantor-Sebeș.

Sublimitatea slujirii preotești au reliefat-o prot. N. Cantor și pr. I. Dănilă (Cugir), activitatea celui răposat pr. Gh. Micla (Șibot), iar seninătatea lui în fața morții, pr. S. Savu (Pianul de Jos), care l-a cercetat la patul suferinței.

Cerniți de durere, în jurul sicriului s-au aflat nemîngîiata soție, Veturia, copiii lui dragi: Veturia, Constanța, Eugen, Dorin, Gheorghe, Emîi și Irineu, cu soții și soțiile lor, precum și surorile: Tațiana, Alexandrina, Sabina și Aurelia, cumnați, cumnate, fini, rudeni, parohieni, prezenți în număr mare.

În dangătul duios al clopotelor, rămășițele sale pămîntești au fost așezate în cimitirul parohial în așteptarea învierii și a vieții celei viitoare.

Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii!

Rep.